

Cursus Identiteit

Programma 2023-2024

Wilt u zich verdiepen in de identiteit van christelijk onderwijs op gereformeerde grondslag? De Cursus Identiteit biedt u die verdieping. Belangrijkste doelstelling van de cursus is het duidelijk maken en bevorderen van de doorwerking van de identiteit van de bij de VBSO aangesloten scholen. Deze cursus wordt door de VBSO gegeven.

Doelgroep

Deze cursus is bedoeld voor alle betrokken gemeenteleden uit de kring van de (Oud) Gereformeerde Gemeenten (in Nederland) die hun kennis over deze onderwerpen willen vergroten. Instemming met de grondslag is vereist.

Inrichting van de cursus

De cursus bestaat uit drie leerjaren. Elk cursusjaar vormt een zelfstandig geheel van tien cursusavonden. Voor elk cursusdeel kan afzonderlijk ingeschreven worden. Tijdens de cursus worden onderwerpen behandeld uit de dogmatiek van ds. G.H. Kersten en dr. C. Steenblok, de kerkgeschiedenis en onderwerpen uit de onderwijspraktijk, pedagogiek en ethiek. Verderop vindt u meer informatie over de onderwerpen die in de drie leerjaren worden behandeld.

Cursuslocaties

- Gouda: Graaf Jan van Nassauschool, Steijnpad 1, 2805 JE Gouda, tel. 0182 - 512 691.
- Opheusden: Eben-Haëzerschool, Lindelaan 15, 4043 MA te Opheusden, tel. 0488 - 44 14 57.

Programma

19.15 uur - zaal geopend, ontvangst met koffie

19.30 uur - opening door cursusleider

19.45 uur - aanvang lezing

20.30 uur - pauze met koffie

20.50 uur - voortgang lezing en/of gelegenheid tot stellen van vragen

21.30 uur - afsluiting door docent

Aanmelding

Aanmelding voor de cursus dient te geschieden door inzending van een volledig ingevuld en ondertekend aanmeldingsformulier.

[Download het aanmeldingsformulier via deze link](#)

Cursusgeld en betaling

De kosten voor de cursus zijn € 100,- per leerjaar, incl. koffie. Er zijn geen bijkomende kosten. Dit bedrag dient vóór de eerste cursusavond per bank te worden voldaan. Nadat uw aanmelding is

ontvangen, ontvangt u hiervoor een betaalverzoek. Na betaling, ontvangt u een ontvangstbevestiging en is uw aanmelding definitief.

Certificaat

Aan het eind van het cursusjaar kunt u desgewenst deelnemen aan een tentamen over de dogmatische vakken. Bij een met goed gevolg afgelegd tentamen wordt een certificaat uitgereikt. Om in aanmerking te komen voor een certificaat, dient aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:

- U heeft ten minste 6 van de 10 avonden bijgewoond;
- het cijfer voor het tentamen dogmatiek is zes of hoger.

Het jaar 2023-2024 wordt deel 1 gegeven. De volgende onderwerpen staan op het programma:

Rooster identiteitsavonden			
Onderwerpen Cursus Identiteit deel I - seizoen september 2023 - april 2024			
Datum	Datum	Onderwerp	Docent
<i>Gouda</i>	<i>Opheusden</i>		
14-9-2023	21-9-2023	Wat is er aan de hand in het onderwijs?	Dr. L.D. van Klinken
12-10-2023	26-10-2023	De leer der Sacramenten	Dr. W. Verboom
2-11-2023	9-11-2023	Opvoeden naar Gods Woord in deze tijd	Drs. R.A. van der Garde
23-11-2023	30-11-2023	De orde des Heils	Dr. W. Verboom
14-12-2023	11-1-2024	De Nadere Reformatie	Dhr. G. Verdoorn
18-1-2024	25-1-2024	De leer der verbonden	Ds. A. van Voorden
1-2-2024	8-2-2024	Van afscheiding naar 1907	Dr. L.D. van Klinken
29-2-2024	7-3-2024	Hedendaagse on-gereformeerde opvattingen	Dr. W. Verboom
21-3-2024	11-4-2024	De Waarheid kennen en erkennen	Dr. ir. J.A. Don
18-4-2024	16-5-2024	Zending en evangelisatie, ver weg of dichtbij?	Ir. A.C. van Bochove
30-5-2024	30-5-2024	Tentamen Dogmatiek	Dr. W. Verboom
20-6-2024	20-6-2024	Uitreiking certificaten	

Voor alle genoemde data geldt: Deo Volente!

De **vetgedrukte onderwerpen** zijn tentamenstof.

Toelichting op de cursussen

Onderwerpen voor deel 1

Wat is er aan de hand in het onderwijs?

De achterliggende jaren is er veel veranderd in het onderwijs. Zijn al de onderwijsvernieuwingen verbeteringen? Wat is de achtergrond van deze veranderingen? Hoe waarderen we de gewijzigde

rollen van leerlingen, leerkrachten en ouders? Op deze en daarmee samenhangende vragen proberen we antwoorden te geven met de gereformeerde pedagogiek als richtsnoer.

De leer der sacramenten

In het Oude en het Nieuwe Testament zijn er twee sacramenten: respectievelijk besnijdenis en Pascha; en Heilige Doop en Heilig Avondmaal. Uit de Dogmatiek van ds. G.H. Kersten wordt het hoofdstuk 'De sacramenten' behandeld. Hierbij horen de vragen 1971 t/m 2098 uit de Dogmatiek van dr. C. Steenblok.

Opvoeden naar Gods Woord in deze tijd

De bijdrage over 'Opvoeden naar Gods Woord in deze tijd' gaat in op de vraag hoe de volgende vier grondzuilen van de opvoeding gestalte kunnen krijgen in deze tijd: de zuivere leer, de goede tucht, de gewillige gehoorzaamheid, het krachtig gebed.

De orde des heils

De orde des heils is de orde waarin de Heilige Geest de weldaden die Christus verworven heeft aan Zijn volk toepast. In deze cursus wordt uit de Dogmatiek van ds. G.H. Kersten 'De orde des heils' behandeld. Hierbij horen de vragen 1591 t/m 1682 en 1796 t/m 1970 uit de Dogmatiek van dr. C. Steenblok.

De Nadere Reformatie

Tijdens deze cursusavond komen de volgende onderwerpen aan bod: Wat is de Nadere Reformatie, wie zijn haar vertegenwoordigers en wat is hun betekenis voor onze tijd?

De leer der verbonden

De Bijbel spreekt van twee verbonden in betrekking tot de eeuwige staat van de mens: het verbond der werken en het verbond der genade. Adam is hoofd van het werkverbond. Christus is Hoofd, Borg en Middelaar van het genadeverbond. Uit de Dogmatiek van ds. G.H. Kersten worden de hoofdstukken 'Verbond der werken', 'Verbond der verlossing' en 'Verbond der genade' behandeld. Hierbij horen de vragen 738 t/m 801 en 991 t/m 1072 uit de Dogmatiek van dr. C. Steenblok.

Van afscheiding naar 1907

Voor velen is de kerkgeschiedenis van de negentiende eeuw een onoverzichtelijk en ingewikkeld gebeuren. We gaan na hoe ondanks verwarring en onbegrip kruisgezinden en ledeboerianen naar elkaar toegroeiden en zich in 1907 verenigden tot gereformeerde gemeenten.

Hedendaagse on-gereformeerde opvattingen

In de loop van de kerkgeschiedenis zijn er veel dwalingen geweest. In deze cursus worden on-gereformeerde opvattingen behandeld waarmee we in onze tijd in aanraking kunnen komen. Voor deze cursus is een syllabus samengesteld die op de cursusavond wordt uitgereikt.

De Waarheid kennen en erkennen

Er is maar één Waarheid. Die Waarheid zal bestaan. Christus heeft gezegd: "Ik ben de Waarheid". Hem te kennen is de zaligheid. In een wereld vol verwarring bevestigt Hij Zijn Koninkrijk. Het onderscheid tussen reformatorische kerkverbanden is niet zonder droevige gevolgen. Maar als de leer van de Waarheid niet erkend wordt, dan is een samenvoeging niet uit God, maar uit de mensen. Hoe ver gaat dat? "Zend, Heer", Uw licht en waarheid neder!"

Zending en evangelisatie: ver weg of dichtbij?

Het is de opdracht van de kerk om in gehoorzaamheid aan het bevel van Christus Gods Woord te verbreiden over de hele wereld. In deze cursus wordt ingegaan op deze Bijbelse opdracht en de noodzaak en het belang van zending en evangelisatie.

Onderwerpen voor deel 2

De kerk - dr. W. Verboom -

In deze cursus gaat het over de kerk (met een kleine letter) en de Kerk (met een hoofdletter). Er wordt onderscheid gemaakt tussen de zichtbare Kerk en de onzichtbare Kerk. Besproken wordt wat de kenmerken zijn van de ware Kerk. Uit de Dogmatiek van ds. G.H. Kersten wordt het hoofdstuk 'De Kerk' behandeld. Hierbij horen de vragen 1683 t/m 1795 uit de Dogmatiek van dr. C. Steenblok.

De kruisdominees en hun betekenis voor onze gemeenten - dhr. G. Verdoorn -

In deze cursus worden enkele facetten uit het leven van de Kruisdominees belicht, waarvan de twee bekendste naar voren worden gehaald, te weten ds. E. Fransen en ds. C. van den Oever. Van deze twee Kruisdominees wordt nader ingegaan op hun leven, hun kerkelijke gang, hun leer en hun geschriften. Dit alles in relatie tot de betekenis voor ons en onze gemeenten.

De werken Gods (Gods besluit t/m Gods beeld) - dr. W. Verboom -

Deze cursus behandelt Gods besluiten. Aan de orde komen: de predestinatie, de schepping, de engelen, de mens en Gods beeld. Uit de Dogmatiek van ds. G.H. Kersten worden de hoofdstukken 'Van Gods besluit' t/m 'Gods Beeld' behandeld. Hierbij horen de vragen 398 t/m 640 uit de Dogmatiek van dr. C. Steenblok.

De Tien Geboden (normen en waarden discussie) - mr. L. Vogelaar -

Gods wet is een levenswet. Ze bedoelt het welzijn van ons. Tussen wat Hij van ons wil en wat voor ons leven van wezenlijk belang is, kan nooit een tegenstelling bestaan. Maar zijn deze regels niet knellend? We leven nu toch in de tijd van het Nieuwe Testament en van de christelijke vrijheid? Is het in de 21ste eeuw nog wel vol te houden dat we zondags niet mogen werken? Mogen we wel eisen van andersdenkenden dat ze de zondag als rustdag in ere houden? En dat ze niet ongehuwd mogen samen wonen? Is het niet in strijd met de liefdewet, een homoseksuele relatie af te keuren? Moet je je kinderen niet te streng opvoeden en dus wat meer vrijlaten dan onze ouders deden? Moet je niet voorzichtig zijn met het toepassen van deze oude geboden op concrete situaties in onze seculiere informatiemaatschappij? Kortom, is de wet wel een regel voor ons maatschappelijk leven of verzanden we dan in wetticisme, gebod op gebod en regel op regel? Over deze en andere vragen gaan we aan de hand van de Tien Geboden met elkaar in gesprek.

De voorzienigheid Gods - Ds. A. van Voorden -

Gods voorzienigheid gaat over alle dingen. In deze cursus wordt het onderscheid besproken tussen Gods algemene voorzienigheid en zijn (zeer) bijzondere voorzienigheid. Aan de orde komt waaruit Gods voorzienigheid bestaat: onderhouding, medewerking en regering. De leer van Gods voorzienigheid wordt toegelicht met voorbeelden uit het leven van Gods volk. Uit de Dogmatiek van ds. G.H. Kersten wordt het hoofdstuk 'De voorzienigheid Gods' behandeld. Hierbij horen de

vragen 641 t/m 737 uit de Dogmatiek van dr. C. Steenblok.

De belijdenisgeschriften - drs. L.A. Boon -

Door middel van de belijdenisgeschriften legt de kerk getuigenis af en belijdt ze de waarheid op grond van de Heilige Schrift. Tijdens de cursus wordt behandeld waarom er naast de Bijbel ook belijdenisgeschriften zijn. Wat is de inhoud van de Gereformeerde Belijdenisgeschriften en wat is de aanleiding voor de opstelling ervan geweest? Welke waarde hebben de Dordtse Leerregels voor ons vandaag? Wat is de Schriftuurlijke onderbouwing van de vijf punten van het calvinisme, totale verdorvenheid, onvoorwaardelijke verkiezing, beperkte verzoening, onwederstandelijke genade en volharding der heiligen?

‘Wat zijn u deze stenen?’ onze identiteit getoetst - dhr. N. Verdouw -

Het kan plotseling gebeuren. Een andersdenkende stelt de vraag: Waarom gaan jullie eigenlijk naar de kerk? Ook jongeren komen met hun terechte vragen naar het ‘waarom’ van onze identiteit? Kunnen we dit helder uitleggen? Hebben we goede, ook Bijbelse argumenten paraat? Heel moeilijk vaak. Daarom is het goed om daar deze avond open over te spreken. We gaan ook daadwerkelijk aan de gang. Onze identiteit in de praktijk.

De leer der laatste dingen - dr. W. Verboom -

In de cursus ‘De leer der laatste dingen’ gaat het over het einde der tijden, de tekenen der tijden, de antichrist en in het bijzonder de wederkomst van Christus en het laatste oordeel. Uit de Dogmatiek van ds. G.H. Kersten wordt het hoofdstuk ‘Van de voleinding der eeuwen’ behandeld. Hierbij horen de vragen 2099 t/m 2228 uit de Dogmatiek van dr. C. Steenblok.

Wedergeboorte en geloof bij Ambrosius en à Brakel - ds. O.M. van der Tang -

Over de wedergeboorte, het Goddelijke wonder waardoor een geestelijk dode zondaar nieuw leven in zijn ziel ontvangt, is door gereformeerde theologen veel geschreven. Wat houdt de wedergeboorte in? Behoren de overtuigingen van zonde en schuld in het hart van de uitverkoren zondaar nu wel of niet tot het nieuwe leven dat God werkt in de ziel? Is de wedergeboorte het eerste genadewerk Gods in het hart, of is dat het geloof in Christus? In deze cursus wordt stilgestaan bij de visie van Isaac Ambrosius en Wilhelmus à Brakel op wedergeboorte en geloof.

Onderwerpen voor deel 3

Gewetensvorming bij kinderen - drs. R.A. van der Garde -

Dat opvoeding mogelijk is, is eigenlijk een wonderlijke zaak als we letten op het feit dat we in ons verbondshoofd Adam allemaal opstandelingen zijn geworden. Hoe komt het nu dat opvoeding mogelijk is? Het antwoord op deze vraag is dat dit een blijk is van Gods goedheid over het menselijk geslacht. Hij geeft dat er nog natuurlijke liefde is en dat kinderen om der consciëntie wil de ouderen gehoorzaam zijn. Van wezenlijk belang in de opvoeding is dan ook het geweten van de mens. We staan deze les stil bij opvoeding gericht op het geweten van het kind.

1). De totstandkoming van de Statenvertaling - drs. C.C. Bremmer

Wat een groot goed hebben we in handen als het gaat over de Statenvertaling! Hoe zijn de vertalers te werk gegaan? In groepjes kijken we naar de originele vertaaldocumenten van de Statenvertalers.

2). Des HEEREN lof uit 's lands historieblaân - dhr. N. Verdouw
Het Rampjaar 1672 (350 jaar geleden) als treffend voorbeeld van Gods Hand in de geschiedenis. Ook denken we samen na over de band tussen God, Nederland en Oranje. Hoe is dat nu? En wat te denken over Nederland als het Israël van het westen? Maar ook: Hoe kunnen wij de belangstelling voor (kerk)geschiedenis bij jongeren stimuleren?

3). De Middelaar - dr. W. Verboom

Dit tentamenonderwerp wordt behandeld naar aanleiding van de dogmatiek van Ds. G.H. Kersten en dr. C. Steenblok. Blz. 343 t/m 421 dogmatiek Ds. G.H. Kersten, deel I en blz. 25 t/m 62 deel II. Vraag 1073 t/m 1590 dogmatiek Dr. C. Steenblok.

4). Ds. G.H. Kersten en het onderwijs - dr. L.D. van Klinken

Deze avond wordt aandacht geschonken aan de stimulerende rol die ds. Kersten speelde in de beginperiode van het reformatorisch onderwijs. Zijn keus voor een eigen school was een principiële keus. Inmiddels is het reformatorisch onderwijs een erkende denominatie. We gaan in op de gevaren die dit onderwijs bedreigen.

5). De standen in het genadeleven - ds. A. van Voorden

Een onderwerp waar veel vragen over leven, getoetst en nader toegelicht vanuit Gods Woord. Wat wordt bijvoorbeeld bedoeld met 'het is Kerstfeest voor de ziel'? En meer zulke uitdrukkingen komen aan de orde. Maar het belangrijkste is: Hoe kom ik tot God bekeerd?

6). Kerkverlating - drs. R.A. van der Garde

Kerkverlating is in het algemeen een groot probleem, maar ook onder ons komt het in toenemende mate voor. Er wordt stilgestaan bij de diepste oorzaak en bijkomende oorzaken. Opvoeding is ook in dit verband heel belangrijk.

7). Het gereformeerd kerkboek - drs. L.A. Boon

Helaas is het gedeelte in ons psalmboek achter de psalmen voor velen onbekend terrein! Deze avond komt de ontstaansgeschiedenis van onze Gereformeerde liturgie aan de orde. Wat is de praktische waarde van de christelijke gebeden en de Ziekentroost achterin ons psalmboek in onze tijd?

8). Het wezen, de eigenschappen en de Drie-eenheid Gods - dr. W. Verboom

Dit tentamenonderwerp wordt behandeld naar aanleiding van de dogmatiek van Ds. G.H. Kersten en dr. C. Steenblok. Blz. 53 t/m 145 dogmatiek Ds. G.H. Kersten, deel I. Vraag 150 t/m 397 dogmatiek Dr. C. Steenblok.

9). Staan in een moderne tijd - dhr. L. van der Tang

Welke ontwikkelingen zijn in onze maatschappij gaande, ondermeer wanneer het gaat om technologie, en welke invloed heeft dat op ons en onze kinderen. Hoe voeden wij kinderen op in een postmoderne digitale samenleving, in een virtuele wereld vol verzoeking. Hoe kunnen kinderen gestimuleerd worden om goede boeken te lezen, en vooral Gods Woord. En meer in het algemeen: wat kunnen we doen 'in afhankelijkheid' tot behoud van onze jongeren.

10. Huisgodsdiensttoefening - ds. D.E. van de Kieft

Huisgodsdienst is een vereiste voor het gezin. Elk christelijk gezin behoort een kleine gemeente of kerk te zijn. Jacobus Fruytier zegt zo treffend dat wanneer wij als ouders zouden beseffen dat de ziel van ons kind onsterfelijk is, wij ook zouden belijden dat één ziel meer waarde heeft dan de hele wereld die vergaat. Tijdens het huisbezoek wordt regelmatig gezegd: 'We voelen dat huisgodsdienst nodig is. Maar hoe moeten we dat invullen?' In deze cursus worden een aantal richtlijnen gegeven voor de invulling van huisgodsdienst.